

Nils Hjelmtveit – en samfunnsbygger i særklasse

Nils Hjelmtveit (1892-1985) er en av det 20-århundres betydelige samfunnsbyggere, både nasjonalt, regionalt i Aust-Agder og lokalt i Stokken. Han kom til Eydehavn som lærer da arbeidet med utbyggingen av industrien startet, og ble sterkt engasjert i utviklingen av det nye samfunnet. Han tok initiativ til og ble første leder for Samvirkelaget, startet sangkor, var med på å starte idrettslag, avholdslag etc. og ble den nye kommunens ordfører først fra 1923 til 1928 og seinere fra 1931 til 1935.

I perioden 1925 til 1930 var Hjelmtveit stortingsrepresentant for Arbeiderpartiet i Aust- Agder og fra 1935 kirke -og undervisningsminister i Nygaardsvolds regjering. I 1945 ble han utnevnt til fylkesmann i Aust-Agder og var fylkesmann fram til 1961. I perioden som fylkesmann var han også leder for den fylkeskommunale administrasjonen (fylkesrådmann).

I perioden som fylkesmann er det særlig tre store saksfelt Hjelmtveit engasjerte seg i; etableringen av en moderne sykehusstruktur og utbyggingen av sykehuset i Arendal, utbyggingen av vannkraften i fylket og utviklingen av Aust-Agder Arkivet. I perioden som fylkesmann ble Hjelmtveit også brukt i mange sentrale verv; han var nestformann og formann i NRKs styre fra 1945 til 1965 og han var i en rekke år medlem av og formann for Riksskattestyret.

Tekst av Helge Røed